

tse.org.tr

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Gebze Kalibrasyon Müdürlüğü
TSE Kalite Kampüsü F Blok
Cumhuriyet Mah. 2258. Sok. No: 10
Gebze / Kocaeli

Kalibrasyon
TS EN ISO/IEC 17025
AB-0002-K

AB-0002-K
22M01110
12.22

Kalibrasyon Sertifikası Calibration Certificate

Cihazın Sahibi/Adresi*Customer/Address***İTÜ İNŞ. FAK. YAPI VE DEPREM MÜH. LAB.**

Maslak Kampüsü
İSTANBUL SARIYER

İstek Numarası*Order No.*

1668/27

Makine/Cihaz*Instrument/Device*

Ekstansometre

*Extensometer***İmalatçı***Manufacturer*

TML

Tip*Type*

CDP-10

Seri Numarası*Serial Number*

BBB100145

Kalibrasyon Tarihi*Date of Calibration*

13.12.2022

Sertifikanın Sayfa Sayısı*Number of pages of the Certificate*

5

Bu kalibrasyon sertifikası, Uluslararası Birimler Sisteminde (SI) tanımlanmış birimleri realize eden ulusal ölçüm standartlarına izlenebilirliği belgeler.

This calibration certificate documents the traceability to national standards, which realize the unit of measurement according to the International System of Units (SI).

Kalibrasyon laboratuvarı olarak faaliyet gösteren Türk Standardları Enstitüsü, TÜRKAK'tan AB-0002-K ile TS EN ISO/IEC 17025:2017 standardına göre akredite edilmiştir.

Turkish Standard Institution accredited by TÜRKAK under registration number AB-0002-K for TS EN ISO/IEC 17025:2017 as Calibration Laboratory.

Türk Akreditasyon Kurumu(TÜRKAK) kalibrasyon sertifikalarının tanınırlığı konusunda Avrupa Akreditasyon Birliği(EA) ile Çok Taraflı Anlaşma ve Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon Birliği(ILAC) ile karşılıklı tanıtma anlaşması imzalamıştır.

Turkish Accreditation Agency (TÜRKAK) is a signatory to the European co-operation for Accreditation (EA) Multilateral Agreement (MLA) and to the International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) Mutual Recognition Arrangement (MRA) for the recognition of calibration certificates

Ölçüm sonuçları, genişletilmiş ölçüm belirsizlikleri ve kalibrasyon metotları bu sertifikanın tamamlayıcı kısmı olan takip eden sayfalarda verilmiştir.
The measurements, the uncertainties with confidence probability and calibration methods are given on the following pages which are part of this certificate.

Mühür/Kaşe**Tarih***Date*

16.12.2022

Kalibrasyonu Yapan*Calibrated by*

Osman ÇALIŞKAN

Onaylayan*Approval*

M. Barış TUĞCU

Bu evrak, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

This document has been signed in accordance with the Nr. 5070 Turkish Electronic Signature Law.

<https://kalibrasyon.tse.org.tr/sfKalibrasyon/UserControls/Pages/ImzaDogrulama.aspx?UniqueUN=eb87597dae0f4b8791b9195d4f323da1>

Bu sertifika, laboratuvarın yazılı izni olmadan kısmen kopyalanıp çoğaltılamaz. Baskısı alınmış e-imzalı sertifikalar, kontrollsüz doküman niteliğindedir.
This certificate shall not be reproduced other than in full except with the permission of the laboratory. Printed e-signed certificates are uncontrolled documents.

AB-0002-K
22M01110
12.22

Kalibre Edilen Cihaz / calibration device

Marka / manufacturer	: TML
Model / type	: CDP-10
Seri No. / serial no.	: BBB100145
Gösterge tipi / type of indicator	: Sayısal
Ölçüm birimi / unit	: mm
Ölçüm aralığı / measurement interval	: 1 mm - 10 mm
Çözünürlük / resolution	: 0,001 mm

Kalibrasyon Tarihi ve Cihazın Bulunduğu Yer / date and place of calibration

Kalibrasyonun Yeri / place of calibration	: Laboratuvar
Kalibrasyon Tarihi / date of calibration	: 13.12.2022

Kalibrasyon Yöntemi ve Prosedürü / calibration method and procedure

Kalibrasyon standartı / calibration standard	: TS EN ISO 9513: 2013 ASTM E83 - 16
Kalibrasyon talimatı / calibration procedure	: LAB-K-MEK-TL-007

Ölçüm Şartları / measurement conditions

Ölçüm yapmadan önce, referans cihazlar en az yarı saat laboratuvar şartlarında kondisyonlanması için bekletilmiştir.
At least half an hour was given for reference instruments to reach temperal equilibrium.

Ölçüm yönü / measuring direction	: $2 \times$ artan / increasing
Ölçüm süresi / duration of test	: 10 s

Çevre Şartları / enviromental conditions

Ortam Sıcaklığı / ambient temperature	: (20,4 - 20,5) °C
---------------------------------------	--------------------

Kalibrasyon Sonuçları ve Ölçüm Belirsizliği / calibration results and measurement uncertainty

Her bir adım için ölçüm sonuçları ve sapma değerleri Tablo 1'de, ölçüm belirsizliği Tablo 3'te, sınıf bilgileri ise Tablo 4'te verilmiştir. Beyan edilen genişletilmiş belirsizlik değeri, standart belirsizliğin normal dağılım için yaklaşık % 95 güvenilirlik seviyesini sağlayan $k=2$ kapsam faktörü ile çarpımının sonucudur. Standart ölçüm belirsizliği GUM ve EA-4/02 dokümanlarına uygun olarak belirlenmiştir.

For each increment, on table 1 calibration results and bias values, on table 3 uncertainty values, on table 4 classification info are given. Reported is the expanded uncertainty which results by multiplication with the coverage factor $k=2$. It has been evaluated according to GUM and EA-4/02. Generally, the value of the measuring quantity is found within the attributed interval with a probability of approximately 95%.

Kalibrasyonda Kullanılan Referans Cihazlar / reference devices used in calibration

#	Cihaz Adı device name	Üretici manufacturer	Tip / model type / model	Seri No. serial no.	İzlenebilirlik traceability
1	Uzunluk ölçme probu length gauge	Heidenhain	CT 6002	36 446 289 F	TSE BKM 21U02239
2	Gösterge cihazı indicator	Heidenhain	ND 287	32 314 521 A	
3	Göstergeli sıcaklık ölçer thermometer	Testo	608-H1	GKM-04	TSE GKM 21N00335
4	Kumpas caliper	Mitutoyo	Dijital / 0,01 mm	11064331	TSE BKM 21U02299

Görüşler, Açıklamalar ve Uygunluk Beyanı / comments, remarks and statement of compliance

Kalibrasyon sonuçları, kalibrasyon yapılan ekstansometreye aittir. Kalibre edilen cihazın performansı için gerekli çevre şartlarının sağlanmasıından ve uygun aralıklarla kalibre edilmesinden kullanıcı sorumludur. TS EN ISO 9513 standartına göre kalibrasyon sertifikasının geçerlilik süresi en fazla 18 ay ile sınırlıdır.

Reported calibration results are related to calibrated torque transducer and valid only for the calibration conditions and calibration steps specified in the certificate. Expiration and recalibration dates are up to the customer. According to EN ISO 9513 the period of validity of the calibration certificate is limited to a maximum of 18 months.

Sertifikada Kullanılan Semboller, Tanımlar ve Kısaltmalar / symbols, units and denomination used in calibration certificate

- l_i : Ekstansometre sisteminde okunan uzama değeri
displacement indicated by extensometer
- l_{ai} : Ekstansometre sisteminde okunan gerçek uzama değeri
actual displacement indicated by extensometer
- l_t : Kalibrasyon sisteminde okunan uzama değeri
displacement given by calibration apparatus
- q_{rb} : Ekstansometre sisteminin bağıl sapma hatası
relative bias error of the extensometer system
- q_{Le} : Ekstansometrenin açıklık uzunluğunun bağıl sapma hatası
relative gauge length error of the extensometer system
- L_e : Ekstansometrenin nominal açıklık uzunluğu
nominal gauge length of extensometer
- L'_e : Ekstansometrenin ölçülen açıklık uzunluğu
measured gauge length of extensometer
- r : Ekstansometre sisteminin çözünürlüğü
resolution of extensometer
- u_{cal} : Kalibrasyon sisteminin bağıl ölçüm belirsizliği ($k = 1$)
relative uncertainty of measurement of calibration apparatus
- u_a : Ölçüm esnasında sıcaklık değişiminden kaynaklanan bağıl belirsizlik
relative uncertainty of temperature deviation during measurement
- u_r : Çözünürlükten kaynaklanan bağıl ölçüm belirsizliği
relative uncertainty of measurement of the resolution at measuring point
- u_b : Tekrarlanabilirlikten kaynaklanan bağıl ölçüm belirsizliği
relative uncertainty of measurement of repeatability)
- f_a : Bağıl interpolasyon hatası
relative interpolation error
- U_{fa} : Interpolasyon hatası dahil genişletilmiş ölçüm belirsizliği
expanded relative measurement uncertainty including interpolation error
- U : Genişletilmiş bağıl ölçüm belirsizliği
expanded relative measurement uncertainty
- U_{qLe} : Ekstansometrenin açıklık uzunluğunun bağıl sapma hatası belirsizliği
relative measurement uncertainty of gauge length error

Kalibrasyon Sonuçları / calibration results**Tablo 1 / table 1 :** Başlangıç açılığının bağılı sapması / relative deviation of nominal gauge length of extensometer

L_e mm	L'_e mm	q_{Le} %	U_{qLe} mm
5,000	5,000	0,00	$\pm 0,5$

Tablo 2 / table 2 : Ölçüm Sonuçları / measurement results

Uzama length l_i mm	Çözünürlük resolution r μm	Okunan değerler displayed values l_{t1} mm	Okunan değerler displayed values l_{t2} mm	Sapma error of indication q_{b1} μm	Sapma error of indication q_{b2} μm	Sapma error of indication q_{rb1} %	Sapma error of indication q_{rb2} %	
1,000	1	0,100	1,00710	1,00710	7,10	7,10	-0,70	-0,70
2,000	1	0,050	2,01020	2,01020	10,20	10,20	-0,51	-0,51
3,000	1	0,033	2,99925	2,99925	-0,75	-0,75	0,03	0,03
4,000	1	0,025	3,99635	3,99635	-3,65	-3,65	0,09	0,09
5,000	1	0,020	5,00240	5,00240	2,40	2,40	-0,05	-0,05
6,000	1	0,017	5,99945	5,99945	-0,55	-0,55	0,01	0,01
7,000	1	0,014	6,99355	6,99355	-6,45	-6,45	0,09	0,09
8,000	1	0,013	7,98860	7,98860	-11,40	-11,40	0,14	0,14
9,000	1	0,011	9,00065	9,00065	0,65	0,65	-0,01	-0,01
10,000	1	0,010	9,99145	9,99145	-8,55	-8,55	0,09	0,09

Tablo 3 / table 3 : Belirsizlik ve Sınıflandırma Kriterleri / criteria for uncertainty and classification

Uzama length l_i mm	Belirsizlik Bileşenleri criteria for uncertainty u_{cal} % u_A % u_r % u_b % f_a %					Ölçüm Belirsizliği uncertainty of measurement U_{fa} μm			Sınıf class ISO 9513 ASTM E83	
1,000	0,025	0,000	0,029	0,000	0,761	15,2	1,52	0,08	1	C
2,000	0,013	0,000	0,014	0,000	0,561	22,5	1,12	0,04	1	C
3,000	0,008	0,000	0,010	0,000	0,026	1,8	0,06	0,03	0,2	B-1
4,000	0,006	0,000	0,007	0,000	-0,040	3,3	0,08	0,02	0,2	B-1
5,000	0,005	0,000	0,006	0,000	0,099	9,9	0,20	0,02	0,2	B-1
6,000	0,004	0,000	0,005	0,000	0,042	5,1	0,08	0,01	0,2	B-1
7,000	0,004	0,000	0,004	0,000	-0,041	5,8	0,08	0,01	0,2	B-1
8,000	0,003	0,000	0,004	0,000	-0,091	14,7	0,18	0,01	0,2	B-1
9,000	0,003	0,000	0,003	0,000	0,058	10,5	0,12	0,01	0,2	A
10,000	0,003	0,000	0,003	0,000	-0,034	6,9	0,07	0,01	0,2	A

Uygunluk Beyanı / statement of compliance

Uzunluk ölçüm sisteminin sınıflandırması (bakınız Tablo 3), TS EN ISO 9513: 2013 standardının Tablo 2 ve Tablo A.1'ine, ASTM E83 - 16 standardının ise Tablo 1'ine dayanmaktadır.

The classification of the length measuring system (see Table 3) is based on table 2 and table A.1 of the TS EN ISO 9513: 2013 and table 1 of ASTM E83 - 16

Enterpolasyon Denklemleri / interpolation equations**Denklem 1 (D.1) / equation 1 : Doğrusal enterpolasyon denklemi / linear interpolation equation ***

Enterpolasyon denklemi, en küçük kareler yardımıyla hesaplanmış ve bütün ölçümlere ait ortalama değerler dikkate alınmıştır.
the interpolation equation was calculated using the least square method and is based on the average values of all measured values.

$$\begin{aligned} l_{ai} &= 1,00051 \cdot l_i \\ l_i &= 0,99949 \cdot l_{ai} \end{aligned}$$

l_{ai} ve l_i 'nin birimi mm
 l_{ai} and l_i in mm

Tabelo 5: Belirsizliğe bağlı olmayan lineer enterpolasyon değerleri (*Denklem 1'e göre*) *

table 4: linear interpolation values without reference to uncertainty (according to equation 1)

mm	0,00	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90
0,000										
1,000	1,001	1,101	1,201	1,301	1,401	1,501	1,601	1,701	1,801	1,901
2,000	2,001	2,101	2,201	2,301	2,401	2,501	2,601	2,701	2,801	2,901
3,000	3,002	3,102	3,202	3,302	3,402	3,502	3,602	3,702	3,802	3,902
4,000	4,002	4,102	4,202	4,302	4,402	4,502	4,602	4,702	4,802	4,902
5,000	5,003	5,103	5,203	5,303	5,403	5,503	5,603	5,703	5,803	5,903
6,000	6,003	6,103	6,203	6,303	6,403	6,503	6,603	6,703	6,803	6,904
7,000	7,004	7,104	7,204	7,304	7,404	7,504	7,604	7,704	7,804	7,904
8,000	8,004	8,104	8,204	8,304	8,404	8,504	8,604	8,704	8,804	8,905
9,000	9,005	9,105	9,205	9,305	9,405	9,505	9,605	9,705	9,805	9,905
10,000	10,005									

* Enterpolasyon denklemi ve belirsizliğine bağlı olmayan enterpolasyon değerleri bilgilendirme amaçlı olup, deney esnasında kesin değer olarak kullanımı müşteriyeye bağlıdır.

* *interpolation equation and interpolation values without reference to uncertainty are informative and using them while testing is up to customer.*

Grafik 1: Referans değere göre doğrusallıktan sapma

diagram 1: deviation relative to maximum displacement

